

Iepirkumu uzraudzības
birojs

BIEŽĀKĀS KĻŪDAS IEPIRKUMU DOKUMENTĀCIJAS SAGATAVOŠANĀ

Ieva Celma

*IUB Kontroles departamenta
ESF iepirkumu pirmspārbaužu daļas
vecākā referente*

26.08.2025.

Skaidrojumi, vadlīnijas

Skaidrojums par biežāk konstatētajām kļūdām ES fondu projektu iepirkumos: <https://www.iub.gov.lv/lv/skaidrojums-biezak-konstatetas-neatbilstibas-iepirkuma-proceduru-dokumentacija-un-norise>

Iepirkumu pirmspārbaužu veikšanas metodika sadarbības iestādei: <https://www.iub.gov.lv/lv/metodika-par-publisko-iepirkumu-pirmsparbauzu-veiksanu-sadarbibas-iestadei-eiropas-savienibas-fondu-2021-2027gada-planosanas-perioda>

Atbildes uz biežāk uzdotajiem jautājumiem: <https://www.iub.gov.lv/lv/biezakie-jautajumi>

EK vadlīnijas – norādījumi iepirkumu speciālistiem par to, kā nepieļaut tipiskākās kļūdas: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/1f1c8329-c2c8-11e8-9424-01aa75ed71a1/>

Prezentācijā lietotie saīsinājumi

- PIL – Publisko iepirkumu likums
- SPSIL – Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likums
- MKN 107 – Ministru kabineta 2017.gada 28.februāra noteikumi Nr.107 "Iepirkuma procedūru un metu konkursu norises kārtība"
- EIS – Elektronisko iepirkumu sistēma
- ERAF – Eiropas Reģionālās attīstības fonds

Biežāk konstatēto neatbilstību veidi

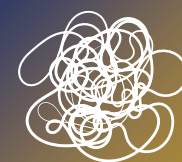
Pretrunīga informācija
iepirkuma dokumentācijā

Neatbilstoši izslēgšanas nosacījumi
un to pārbaudes kārtība

Nesamērīgas, diskriminējošas
kvalifikācijas prasības

Neskaidri, pretlikumīgi
piedāvājuma izvērtēšanas kritēriji

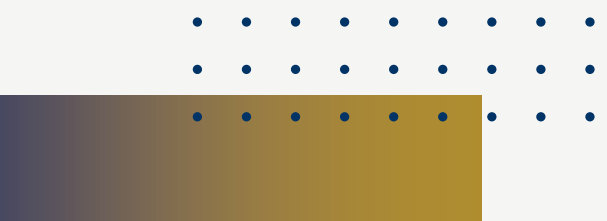
Nepamatotas tehniskās
specifikācijas prasības

Pieprasīta informācija, kas netiks
vērtēta

Neatbilstoši atrunāta iepirkuma
līguma grozīšanas kārtība

Iepirkuma izziņošana

CPV kodi

Iepirkuma priekšmets – skolas ēkas būvprojekta izstrāde, būvdarbi un autoruzraudzības pakalpojumu sniegšana.

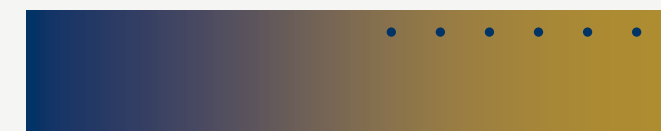
Nolikumā, paziņojumā par līgumu un EIS norādītie iepirkuma priekšmeta CPV (Common Procurement Vocabulary) kodi:

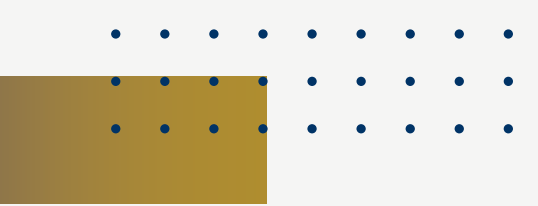
71220000–6 (arhitektūras projektēšanas pakalpojumi)

71320000–7 (inženiertehniskās projektēšanas pakalpojumi)

71248000–8 (projekta un dokumentācijas uzraudzība)

Būvdarbu CPV kods?

Iepirkuma izziņošana pretrunīga informācija

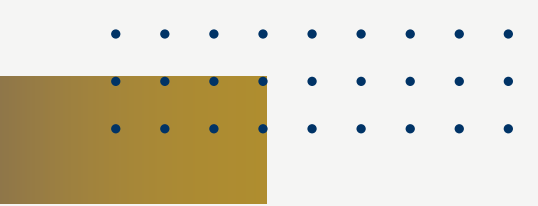

Paziņojumā par līgumu, EIS vai nolikumā norādīts atšķirīgs piedāvājumu iesniegšanas termiņš.

Iepirkuma procedūras dokumentos ietvertajai informācijai jābūt savstarpēji saskaņotai. Attiecīgi gadījumā, ja pasūtītājs, piemēram, pagarina piedāvājumu iesniegšanas termiņu, jāpievērš uzmanība tam, lai mainītais termiņš tiktu atbilstoši norādīts ne tikai atkārtoti publicētajā paziņojumā, ar kuru izsludināta iepirkuma procedūra, bet arī EIS un nolikumā.

Iepirkuma izziņošana grozījumu veikšana

Iepirkuma procedūras grozījumu uzskatīšana par precizējumiem;

Ar atbildēm uz piegādātāju jautājumiem faktiski tiek grozīta iepirkuma dokumentācija.

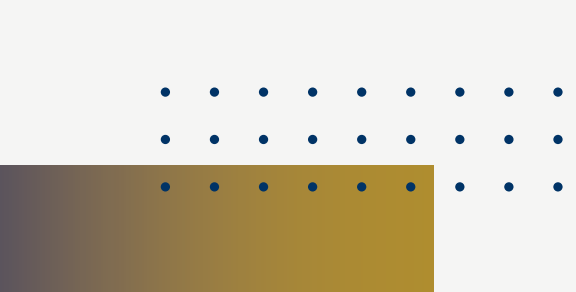

Izmaiņas iepirkuma dokumentācijā/pasūtītāja sniegtā papildu informācija ir uzskatāma par precizējumiem vienīgi tādā gadījumā, ja tai **pēc būtības ir tikai precizējošs raksturs** (piemēram, ja pasūtītājs, atbildot uz piegādātāja uzdoto jautājumu, izskaidro kādu iepirkuma dokumentācijā noteikto prasību, **nemainot tās saturu pēc būtības**, vai izlabo tehniska rakstura kļūdu).

PIL 28.panta otrā daļa

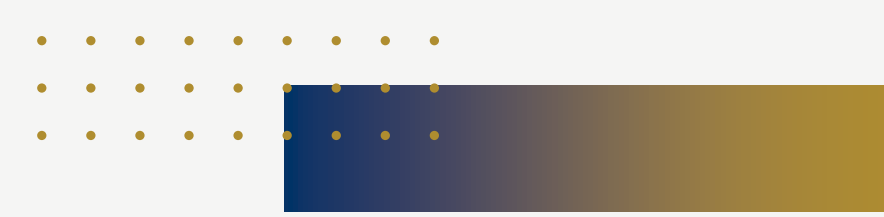
Izslēgšanas noteikumi

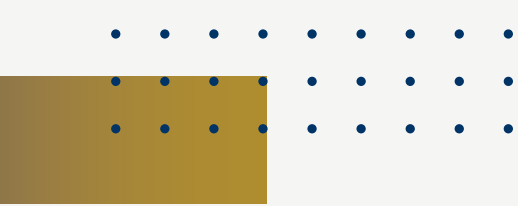
Nolikumā ietver:

- 1) PIL 42.panta otrajā daļā noteiktos pretendentu izslēgšanas nosacījumus un to pārbaudes kārtību vai
- 2) atsauci uz PIL 42.panta otro daļu un norādi, ka pretendentu izslēgšanas nosacījumi tiks pārbaudīti PIL 42.pantā noteiktajā kārtībā → **ieteicamais variants.**

Neiekļaut normatīvajos aktos neparedzētus izslēgšanas nosacījumus, nepaplašināt normatīvajos aktos paredzētos izslēgšanas nosacījumus.

Neattiecināt uz personām, uz kurām likums neparedz attiecināt.

Izslēgšanas noteikumi

Pasūtītājam ir iespēja izvēlēties, vai piemērot PIL 42.panta otrās daļas 8. un 9.punktā minētos fakultatīvos izslēgšanas nosacījumus, to norādot paziņojumā par līgumu vai iepirkuma procedūras dokumentos.

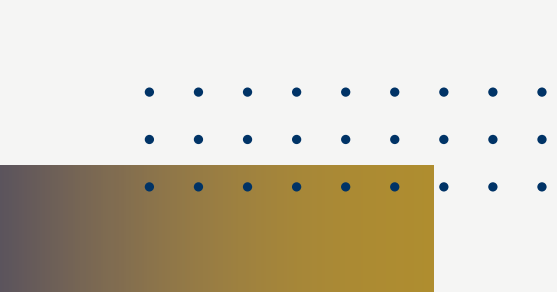

Ja pasūtītājs nolikumā iekļauj kopēju atsauci uz PIL 42.panta otro daļu, piedāvājumu izvērtēšanas laikā jāvērtē pretendenta atbilstība **visiem** attiecīgajā daļā noteiktajiem izslēgšanas iemesliem (t.sk. fakultatīvajiem).

Skat.: <https://www.iub.gov.lv/lv/media/7602/download?attachment>

Atlases prasības

Pasūtītāju viedoklis

tā kā publisko iepirkumu regulējums tiešā veidā neaizliedz konkrētās atlases prasības, nav tiesiska pamata tās atzīt par neatbilstošām.

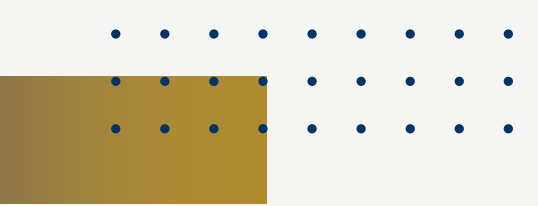
Eiropas Komisijas nostāja

jebkurš atlases kritērijs, kurš var tikt interpretēts kā diskriminējošs vai nesamērīgs, nav akceptējams un var novest pie finanšu korekcijām.

Samērīgums līguma priekšmetam nenozīmē, ka automātiski var prasīt iepriekšējo pieredzi līgumā ar identiskiem nosacījumiem (piemēram, ERAF līdzfinansēts; ar konkrētiem specifiskiem parametriem un darba apjomiem konkrētā jomā).

Finanšu spējas

nesamērīgas ar paredzamo līgumcenu, līguma izpildes nosacījumiem

Prasītais finanšu apgrozījums vairāk nekā 2 reizes pārsniedz paredzamo līgumcenu (pieļaujams izņēmums, ja iepirkuma līguma izpilde ir saistīta ar īpašiem riskiem līguma priekšmeta rakstura dēļ).

PIL 45.panta otrā daļa

Iepirkumā, kurš ir dalīts daļās, nepieciešamais finanšu apgrozījuma apmērs noteikts pret kopējo paredzamo līgumcenu. Prasīts noteikts finanšu apgrozījuma apmērs no pretendenta **piedāvātās līgumcenas**.

Finanšu spējas

Nav noteikts, ka piegādātājam, kas, ņemot vērā tā darbības laiku, nevar apliecināt prasīto finanšu apgrozījumu par iepriekšējiem 3 pārskata gadiem, jāapliecina atbilstība izvirzītajai prasībai tā darbības periodā.

Prasības noteiktas tādējādi, ka nav viennozīmīgi saprotams, ka tajās prasītie rādītāji (piemēram, finanšu apgrozījums un likviditātes koeficients noteiktā apmērā, pozitīvs pašu kapitāls) vienādā mērā attiecas arī uz piegādātājiem, kas darbību uzsākuši nesen:

Prasīts likviditātes koeficients vismaz «1» un pozitīvs pašu kapitāls 2022.gadā, nenorādot, ka arī pretendentiem, kas darbību uzsākuši vēlāk (piemēram, pretendentiem, kuru pārskata gads nav sācies 2022.gada 1.janvārī), jāatbilst minētajiem rādītājiem attiecīgajā apmērā.

Prasības piegādātāju apvienībām

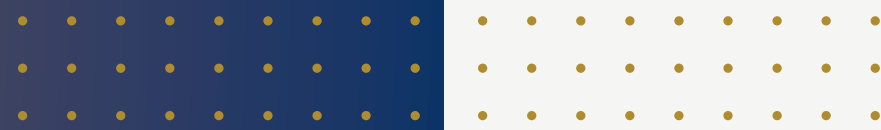
Nav paredzēti noteikumi par to, kā piegādātāju apvienībām jāizpilda prasības attiecībā uz saimniecisko un finansiālo stāvokli (arī tehniskajām un profesionālajām spējām).

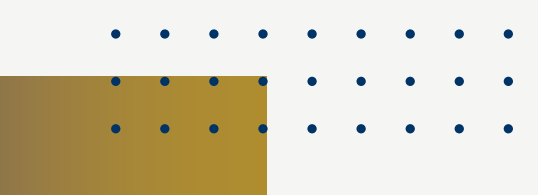
MKN 107 2.15.apakšpunkts

Iepirkuma dokumentācijā noteikts, ka visi piegādātāju apvienības dalībnieki ir solidāri atbildīgi par iepirkuma līguma izpildi. Prasība par likviditātes koeficientu noteiktā apmērā un/vai pozitīvu pašu kapitālu attiecināta uz katru (visiem) piegādātāju apvienības dalībniekiem.

PIL 45.panta astotā daļa – prasības attiecināmas uz tādiem piegādātāju apvienības dalībniekiem, uz kuru saimnieciskajām un finansiālajām iespējām piegādātājs balstās un kuri būs finansiāli atbildīgi par līguma izpildi.

Kvalifikācijas atzīšana

Ja būvuzraudzības speciālistam profesionālā kvalifikācija iegūta ārzemēs, piedāvājumā jāpievieno kompetentas institūcijas izdots **kvalifikācijas atzīšanas** dokuments.

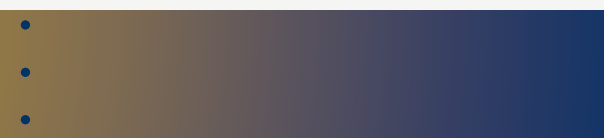
Ārvalsts būvdarbu vadītājam piedāvājumā jāiesniedz atzīšanas iestādes izziņa par **kvalifikācijas atbilstības pārbaudi** (saņemta atļauja).

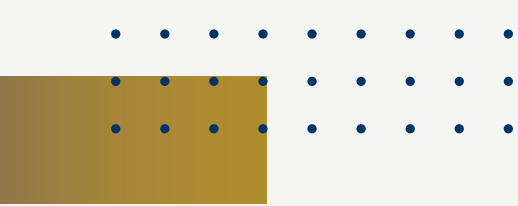

Uz piedāvājuma/pieteikuma iesniegšanas brīdi var prasīt kvalifikācijas atbilstību apliecinošus dokumentus **atbilstoši speciālista valsts (ārvalsts) normatīvo aktu prasībām**.

Skat.: <https://www.iub.gov.lv/lv/par-iepirkuma-dokumentacija-izvirzitam-prasibam-attieciba-uz-kvalifikācijas-atzisanu-ar-buvniecibu-saistitajas-specialitates>

Pieredzes prasības

Prasībās iekļauti jēdzieni, kurus piegādātāji var saprast atšķirīgi (pastāv jēdzienu interpretācijas iespējas), nepaskaidrojot šo jēdzienu nozīmi.

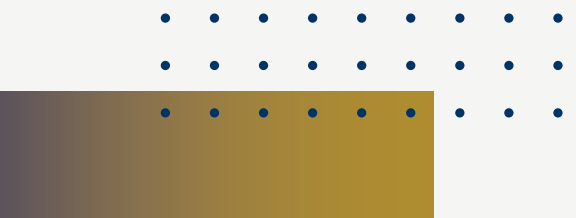

Piemērs: noteikta prasība par pretendentam nepieciešamo pieredzi publisku būvju būvdarbos, paskaidrojot, ka publiska būve ir ēka, kurā vairāk nekā 50 % ēkas kopējās platības ir **publiskas telpas** [..]

Iepirkuma dokumentācijā jādefinē, kas ir saprotams ar **publisku telpu**, jo piegādātājiem, īpaši ārvalstu, var būt atšķirīga izpratne par šādu jēdzienu (ārvalstu piegādātāju gadījumā – arī atšķirīgs normatīvais regulējums).

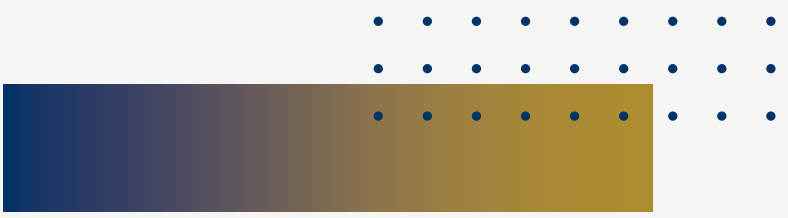
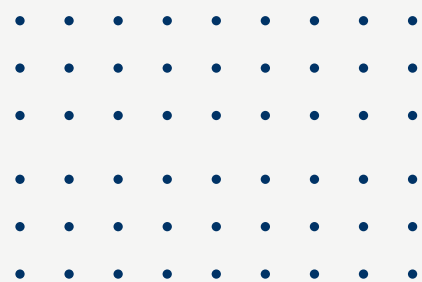

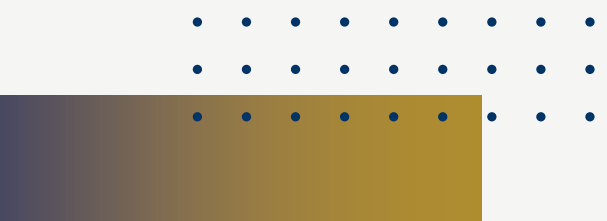

Pieredzes prasības

nesamērīgi noteiktas pret līguma priekšmetu

- Paredzēti ēkas būvdarbi 630 m² platībā, pretendents prasīta pieredze ēkas būvdarbos vismaz 650 m² platībā.
- Iepirkumā, kas dalīts daļās un kurā pretendents var iesniegt piedāvājumu par vienu vai vairākām daļām, kvalifikācijas prasības izvirzītas pret visu kopējo iepirkuma priekšmeta apjomu.

Pieredzes prasības

var tikt uzskatītas par nesamērīgām:

- konkrētā valstī/reģionā;
- konkrētu subjektu pasūtījumos (piemēram, pasūtītāju PIL vai SPSIL izpratnē, valsts pārvaldes iestāžu, izglītības iestāžu);
- vairāk nekā 3 līdzvērtīgu objektu būvniecībā, piegāžu veikšanā, pakalpojumu sniegšanā;
- projektos/līgumos, kas finansēti no konkrēta avota (piemēram, ERAF, Kohēzijas fonds);
- latviešu valodas zināšanas pakalpojuma sniedzējiem (tomēr pieļaujams prasīt īpašos, izņēmuma gadījumos);
- vairākām specifiskām prasībām jābūt izpildītām viena līguma ietvaros;
- nepieciešama specifiska pieredze vairākos (visos) pieredzē norādītajos līgumos

Piedāvājuma vērtēšanas kritēriji

neatbilstību piemērs

Paredzēts iegādāties elektroenerģiju patērējošas preces, vienlaikus kā vienīgais piedāvājumu vērtēšanas kritērijs noteikts zemākā cena.

PIL 51.panta 3^l.daļas 3.punkts

Skat. arī: <https://www.iub.gov.lv/lv/media/7536/download?attachment>

Piedāvājuma vērtēšanas kritēriji

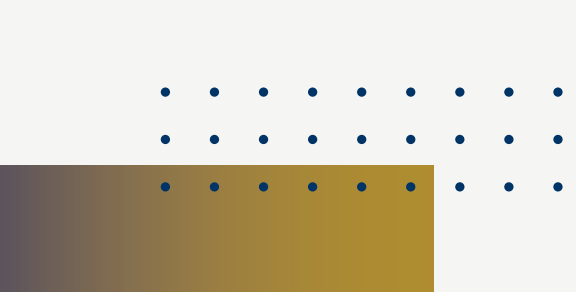
Kā piedāvājuma vērtēšanas kritēriju nevar vērtēt pretendenta kvalifikāciju (pieredzi). Var vērtēt personāla (speciālistu) kvalifikāciju (izglītību, pieredzi) arī tad, ja tā ir prasīta kā minimālā atlases prasība, tomēr nevar tikt vērtēti tie paši aspekti.

Papildus **var vērtēt** izglītības vai kvalifikācijas **citus aspektus**, piemēram, kā minimālā prasība ir izvirzīta juridiskā izglītība, bet cita veida papildu izglītību varētu vērtēt papildus ar punktiem vērtēšanas kritērija ietvaros.

Tāpat papildu punkti var tikt piešķirti par speciālistu, kura pieredze ir plašāka (specifiskāka) nekā nolikumā izvirzītā minimālā prasība speciālista pieredzei (piemēram, specifiskāki objekti).

Piedāvājuma vērtēšanas kritēriji

Paredzēts vērtēt ilgstošo bezdarbnieku skaitu, ko pretendents līguma ietvaros nodarbinās būvobjektā...

Iepirkuma dokumentācijā nav norādīts:

- laika posms, kādā attiecīgajām personām jābūt nodarbinātām;
- kontroles mehānisms, kā pasūtītājs līguma izpildes laikā pārlicināsies par kritērija ievērošanu (piemēram, nosakot izpildītāja pienākumu līguma izpildes laikā regulāri iesniegt dokumentus, kas apliecina atbilstību attiecīgajām prasībām);
- kritērija ietvaros iesaistīto personu nomaiņas kārtība līguma izpildes laikā (piemēram, cik dienu laikā izpildītājam ir jāpaziņo pasūtītājam par nomaiņas iemesliem, kādā laikā izpildītājam ir jāveic attiecīgo personu nomaiņa u.c.);
- sankcijas gadījumiem, ja piegādātājs līguma izpildes laikā neievēro vērtēšanas kritērijā noteiktās prasības.

Tehniskā specifikācija

Pretendenta piedāvātajiem materiāliem, iekārtām vai izstrādājumiem jāatbilst konkrētiem standartiem.

PIL 20.panta piektās daļas 2.punkts

Iespējama neatbilstība – tehniskajā specifikācijā precēm norādīti konkrēti parametri (piemēram, cm vai mm), nepieļaujot iespējamās amplitūdas, kas netieši varētu liecināt par to, ka var tikt piedāvātas tikai konkrēta ražotāja preces.

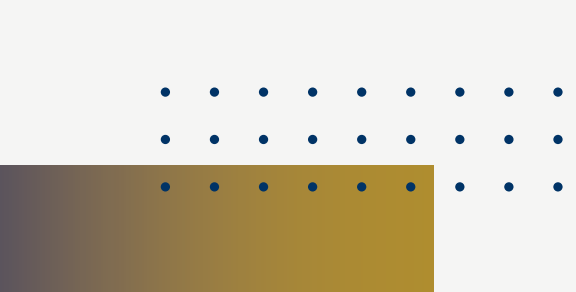
Skatīt <https://www.iub.gov.lv/lv/jaunums/top-kluda-mebelu-iepirkumu-tehniskas-specifikacijas>

Tehniskā specifikācija

Tehniskajā specifikācijā izvirzīta prasība, ka datora procesoram jābūt *Intel* vai ekvivalents.

PIL 20.panta sestā daļa

Līguma grozījumu kārtība

Neskaidri vai likumam neatbilstoši atrunāta līguma grozījumu kārtība.

Visbiežāk – no līgumprojekta secināms, ka pasūtītājs, iespējams, vēlējies atrunāt iespējamus līguma grozījumus saskaņā ar PIL 61.panta trešās daļas 1.punktu, tomēr izdarījis to nepilnīgi, piemēram:

- Noteikts, kas varētu tikt grozīts (grozījumu būtība) un kādos gadījumos varētu tikt grozīts (t.i., nosacījumi, ar kādiem grozījumi ir pieļaujami), bet nav norādīts grozījumu apjoms;
- Noteikts, kas varētu tikt grozīts un kādā apjomā, bet nav norādīti gadījumi, kad attiecīgie grozījumi varētu tikt veikti.

Kļūdas – citi nosacījumi

Piedāvājuma nodrošinājuma apmērs pārsniedz 2 procentus no paredzamās līgumcenas.

PIL 50.panta otrā daļa

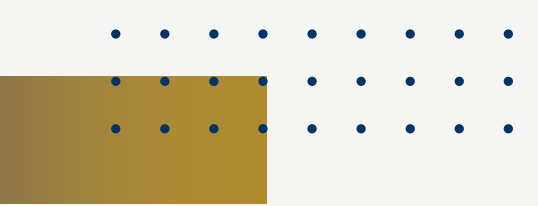
Ja iepirkums tiek dalīts daļās un piedāvājumu var iesniegt par vienu vai vairākām daļām, jāņem vērā, ka piedāvājuma nodrošinājuma apmērs nedrīkst pārsniegt 2 procentus no **attiecīgās daļas** paredzamās līgumcenas.

Kļūdas – citi nosacījumi

Iepirkuma dokumentācijā nav noteikts vai ir neatbilstoši noteikts izšķirošais piedāvājuma izvēles kritērijs.

PIL 51.panta septītā daļa

Vienlaikus jāņem vērā, ka Eiropas Komisijas auditori iepirkumu audita ietvaros ir norādījuši, ka PIL 51.panta septītajā daļā norādītais izšķirošais piedāvājuma izvēles kritērijs ir diskriminējošs; tāpat vēlams, lai izšķirošais piedāvājuma izvēles kritērijs būtu saistīts ar konkrētā līguma priekšmetu.

Kļūdas – citi nosacījumi

Nolikumā ir noteikts, ka gadījumā, ja pasūtītājam nebūs pieejami finanšu līdzekļi, pasūtītājs var samazināt līguma ietvaros veicamo darbu apjomu.

Pasūtītājam jānorāda prioritārā secībā tie darbu apjomi, no kuriem pasūtītājs varētu atteikties, ja iestātos attiecīgais gadījums.

Kļūdas – citi nosacījumi

Nav paredzēta līguma izpildē iesaistītā personāla un apakšuzņēmēju nomaiņas kārtība.

PIL 60.panta otrās daļas 7.punkts

Izvirzīti noteikumi par veicamiem darbiem pēc līguma izpildes termiņa beigām un neatbilstoši noteikts iepirkuma līguma termiņš.

Piemēram, regulāra iekārtu tehnisko apkopju nodrošināšana nav uzskatāma par garantijas nodrošināšanu. Līdz ar to iekārtu tehnisko apkopju nodrošināšana garantijas (un arī pēcgarantijas periodā) ir vērtējama kā atsevišķs pakalpojums (līguma sastāvdaļa), kas tiek nodrošināts **par noteiktu samaksu un ietilpst kopējā līguma izpildes termiņā.**

Kļūdas – citi nosacījumi

Nesaskaņoti iepirkuma identifikācijas numuri;

Atsauces uz spēkā neesošiem normatīviem, īpaši būvnoteikumiem;

Informācija par mazā vai vidējā uzņēmuma statusu prasāma tikai attiecībā uz pretendentu, nevis arī tā piesaistīto apakšuzņēmēju.

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Paldies par uzmanību!

Ieva Celma

*IUB Kontroles departamenta ESF iepirkumu
pirmspārbaužu daļas vecākā referente*

+371 22416641 | Ieva.Celma@iub.gov.lv

IUB.GOV.LV

iepirkumu-uzraudzibas-birojs

@iepirkumuuzraudzibasbirojs

<https://www.iub.gov.lv>

